

PayderBülten :30

Paylaşım Ekonomisi Derneği İletişim Bülteni

Ekim 2025

Bataryadan Elektrik Enerjisi Kullanan Otomobil Satın Almak Günümüzde Avantajlı mı?

Bataryadan elektrik enerjisi olarak çalışan otomobillerin satışları her yıl önemli ölçüde artıyor. Bu yıl sonunda dünya genelinde satışlarının 20 milyonu bulması sürpriz olmayacak. Ülkemizde de pazar payı yıl başından bu yana %18,5 i aştı ve AB ortalamasını geçti.

Ancak bu artışın sürükleyicisinin Çin pazarı olduğunu belirtelim. Diğer iki büyük pazar olan AB ve ABD pazarları Çin üretimi ve elektrik enerjisiyle çalışan taşıtlara konan ek gümrük tarifeleri engeliyle Çin pazarının gerisindeler. Yine de bu pazarlarda ilginin bataryadan elektrikli (BEV) tipi taşıtlar üzerinde olduğunu söylemek yerinde olur.

Özellikle ABD pazarında 30 Eylül 2025 tarihinde elektrik enerjisiyle çalışan taşıtlara 7.500 ABD dolarına kadar verilen federal teşviklerin sona erecek olması, BEV satışlarında patlamaya neden oldu. Milyonlarca ABD'li "ya şimdi ya hiç" kararı vermek durumunda. Ancak pek çok kişi

hâlâ “henüz zamanı değil” diyor. Özellikle taşıtlarını uzun mesafelerde kullananlar, evde veya işte şarj imkânı olmayanlar ve ikinci el taşıt almak isteyenler bu düşüncede.

BEV türü bir otomobil almak istemeyenlerin gerekçesi şu veya bu olabilir. Biz burada, insanların BEV türü otomobilleri neden düşünmesi gerektiğini ve günümüz ile gelecekte göz önünde bulundurulacak faktörleri inceleyeceğiz.

1. Uygun Fiyat

Çoğu kullanıcının ihtiyacını karşılayan yeni BEV taşıtlar, her türlü tarife ve vergi artışlarına karşın 40.000 ABD dolarının altında fiyatta bulunabiliyor. Hatta bu fiyatları ABD’de üretilen taşıtlarda da bulmak mümkün. Dolayısıyla artık uygun fiyatlı, yüksek performanslı BEV için Tesla tek seçenek değil. GM, Ford, Kia ve Hyundai markalarının giriş seviyesinde uygun modelleri şimdiden müşterilerine ulaşmış durumda. Nissan ve Subaru’nun gelecek vaat eden modelleri ise yakında pazara çıkacak.

Bu yeni model BEV’ler hızlı şarj oluyor, yaklaşık 480 km menzil sunuyorlar. Ek olarak çabuk ivmelenme özelliği yanında tüm son teknolojik donanımları bulunduyorlar.

Giriş seviyesi BEV’ler artık birçok küçük detayda benzinli araçlardan daha iyi hale geldiler. Performans, güvenilirlik ve akaryakıt istasyonlarından kurtulmak BEV almak için yeterli olmuyorsa, bir daha asla yağ değişimi olmadığını bilmek ikna edici olabilir.

2. Yaşam tarzı

Bir kullanıcının hayatına BEV türü taşıtın uyup uymayacağını anlamak için onun taşıtı nasıl kullandığına bakmak gerekiyor.

Birçok kişi hâlâ menzil endişesini BEV'den uzak durma nedeni olarak gösteriyor. Ancak ortalama bir sürücü günde 60 km altında yol yapıyor. Basit bir monofaze priz bile taşıtın bataryasını gece boyunca şarj etmeye yeterli oluyor. Üstelik maliyeti de ülkemizde akaryakıt maliyetinden birkaç kat düşük.

Daha çok yol yapanlar için gittikleri güzergahlarda yeterli sayıda ve daha hızlı şarj cihazları gerekebilir. Güzergahı buna göre seçmek yararlı olacaktır. Ancak soğuk kışların yaşandığı yerlerde menzilin %25 veya daha fazla azalabileceği unutulmamalı.

Menzil kaygısı yolda hayatını geçirenler için anlaşılır bir durum, ancak son zamanlarda halka açık hızlı şarj istasyonlarının her zamankinden daha yaygın ve daha iyi duruma geldiğini görüyoruz.

Bazılarımız için bu durum aslında bir "konfor kaygısı". BEV'yi şarj etme süresini benzinli bir taşıtı doldurma süresiyle kıyaslayıp uygun bulmuyoruz. Oysa hızlı şarj sayesinde, yollarda bile şarj etmek nispeten hızlı hale geldi. Yarım saatlik bir mola yetiyor. Üstelik çoğu zaman şarj noktalarının yanında kahve ve sandviç satan bir yer de bulunuyor.

3. Dikkat edilecek noktalar

BEV ve akaryakıt tüketen taşıt karşılaştırmasının bir diğer karmaşık noktası ise elbette ikinci el değeri. Yeni BEV taşıtlarda enerji ve bakım maliyeti %50'ye yakın tasarruf sağlasa da iş ikinci ele gelince tablo değişiyor. İnsanların çoğu ikinci el benzinli taşıt alıyor, Çünkü sıfır taşıtlara göre fiyat ve çeşit bakımından oldukça avantajlı.

Yeni BEV'lerin ortalama satış fiyatı 50.000 dolara yaklaşmış durumda. Buna kıyasla 40.000 doların altındaki BEV modelleri de mevcut. Ancak popüler ve günümüz teknolojileriyle donanmış benzinli ikinci el modellerini ortalama 30.000 dolar altında kolayca bulmak mümkün.

Dikkat edilecek konu şu: BEV'ler çok hızlı geliştiği için eski modeller genellikle yenileriyle kıyaslanamıyor. (Tesla'yı hariç tutalım. Çünkü aynı modellerle devam ediyor.) İkinci el piyasasında hâlâ benzinli araçlar baskın.

Ayrıca BEV ile akaryakıt ve yağ değişiminden tasarruf edilse de sigorta masrafı daha yüksek. Ortalama olarak %50 daha pahalı. Üstelik ağırlıkları ve güçlü hızlanmaları nedeniyle lastikler daha çabuk yıpranıyor.

Bununla birlikte batarya ömrü artık sorun değil. BEV bataryalarının artık taşıtlardan daha uzun süre dayandığını söylemek mümkün.

4. Şimdi mi yoksa birkaç yıl sonra mı BEV almalı?

Uzmanlara göre ABD’de federal teşvikler sona erdikten sonra dahi BEV satışlarında sert bir düşüş beklenmiyor. Daha ılımlı bir satış düşmesi yaşanabilir. Bazı eyaletlerin ise kendi teşviklerini sürdürmeye devam edeceği bilgisini alıyoruz. Ayrıca otomobil üreticileri talebin üzerinde BEV ürettikleri için şu anda çok cazip kampanyalar sunuyorlar. Yani avantajlı fiyatlar sürecektir.

Görünen o ki BEV seçenekleri pazara çıktıkça rekabet sayesinde fiyatlar düşük tutulacak. Başta Çinliler olmak üzere birçok otomotiv markası 2026 sonuna kadar çok daha uygun fiyatlı yeni modeller getireceklerini duyurmaya devam ediyor.

Dahası, hep daha iyi BEV teknolojisinin geleceği haberlerini alıyoruz. 640 km ortalama menzil, daha hızlı şarj, daha gelişmiş sürüş destek sistemleri ve hatta 1000 km üzerinde menzil sunan katı hal bataryalar konuşuluyor. Ancak uzmanlara göre BEV teknolojisi şu an için fazlasıyla yeterli. Asıl engel; uygun fiyat ve kullanıcıların BEV kullanmaya alışması. Tabii otomotiv endüstrisinin elektrik enerjisi kullanan otonom taşıtlara evrilmeye başladığını da unutmadan.

BEV gönüllüsü kullanıcılar için bunlar artık sorun değil. Çok yakında pek çoğumuzun da bu konularla yüzleşip elektrik enerjisi kullanan taşıtları kabullenmesi ihtimali artık her zamankinden daha fazla.

İbrahim AYBAR

ibrahim.aybar@vesiile.com

www.paylasimekonomisidernegi.org.tr